

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

1

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 5-18 สิงหาคม 2569

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่	พืชตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น คะน้า กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคใบจุด (เชื้อรา <i>Alternaria brassicicola</i> และ <i>A. brassicae</i>)	โรคเกิดได้ทุกส่วนและทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช <u>อาการระยะต้นกล้า</u> เกิดแผลเล็ก ๆ สีน้ำตาลเข้มที่ลำต้น จากนั้นแผลจะขยายใหญ่ อาการคล้ายโรคเน่าคอดิน ทำให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต <u>อาการระยะต้นโต</u> มักพบบนใบและก้านใบ เกิดเป็นแผลจุดเล็ก ๆ สีเหลือง ต่อมาแผลจะขยายใหญ่มีสีน้ำตาลเข้มถึงดำ ลักษณะเป็นวงค่อนข้างกลม เรียงซ้อนกันเป็นชั้น ๆ ในกะหล่ำปลี ถ้าเกิดโรคหลังจากห่อหัวแล้ว และสภาพอากาศมีความชื้นสูง จะเกิดอาการเน่าอย่างรุนแรงทั้งหัว ในกะหล่ำดอก และบรอกโคลี ถ้าเกิดอาการที่ดอก จะทำให้เกิดแผลสีน้ำตาล โดยเริ่มจากช่อดอกที่อยู่ด้านนอก ลามเข้ามาด้านใน หากเป็นโรครุนแรงจะถูกทำลายทั้งดอก **** เชื้อสาเหตุโรคสามารถติดเมล็ด ทำให้เมล็ดสูญเสียความงอก หรืออาจแฝงตัวในเมล็ดพันธุ์ทำให้เกิดการระบาดของโรค เมื่อนำไปปลูกในฤดูถัดไป	1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ปลอดโรค ไม่นำเมล็ดพันธุ์จากแปลงที่มีการระบาดของโรคมาปลูก 2. แช่เมล็ดในน้ำอุ่นประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20-25 นาที ก่อนปลูก 3. ไม่ปลูกพืชระยะชิดกันจนเกินไป ควรให้มีแสงแดดส่องผ่านได้และมีการระบายอากาศที่ดี 4. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคในระยะกล้า ควรถอนต้นกล้าที่เป็นโรค นำไปทำลาย ทำลายนอกแปลงปลูก หากพบโรคในระยะต้นโต ควรตัดใบที่เป็นโรคออก นำไปทำลาย นอกแปลงปลูก แล้วพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไอโพรไดโอน 50% WP อัตรา 30 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 5-10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโลนิล 50% SC อัตรา 20-30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน 5. ถ้าพบโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่พืชผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด สลับหมุนเวียนอย่างน้อย 3 ปี

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

2

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	มะเขือเทศ	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคเหี่ยวเหี่ยว (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i>)	อาการเริ่มแรกใบล่างจะเหี่ยวและร่วง ใบแก่ที่อยู่ด้านล่างมีอาการเหลือง และใบที่เหี่ยวจะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ในระยะแรกจะแสดงอาการเหี่ยวเฉพาะเวลากลางวันที่อากาศร้อนจัด ต่อมาอาการเหี่ยวจะนานขึ้นจนกระทั่งเหี่ยวถาวรทั้งวัน อาการจะลามขึ้นไปยังส่วนยอด ขอบใบม้วนลงด้านล่าง เมื่อถอนต้นขึ้นมาพบว่ารากเกิดอาการเน่า และถ้าตัดลำต้นตามขวาง แฉ่น้ำสะอาด ภายใน 5-10 นาที จะมีเมือกสีขาวขุ่น (bacterial ooze) ไหลออกมาตามรอยตัดเป็นสายละลายปนกับน้ำ หากอาการรุนแรงจะพบว่าภายในลำต้นกลวง เนื่องจากเนื้อเยื่อถูกเชื้อสาเหตุโรคทำลาย และมะเขือเทศจะตายในที่สุด	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดินและตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อโรคในดิน โดยใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านลงในแปลง หลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 5. ควรทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค 6. ปรับระบบการให้น้ำ ควบคุมความชื้นในดินไม่ให้มากเกินไป เพื่อลดการเกิดโรค 7. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก 8. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูก

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

3

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืชตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลักปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค 9. ใช้ชีวภัณฑ์แบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> สายพันธุ์ BS-DOA24 ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
	พริก	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. โรคใบจุดตากบ (เชื้อรา <i>Cercospora capsici</i>)	อาการของโรคมักพบบนใบที่อยู่บริเวณด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบที่อยู่ด้านบน อาการเริ่มแรกพบจุดเล็ก ๆ สีน้ำตาลค่อนข้างกลม ต่อมาแผลขยายใหญ่ขึ้น กลางแผลมีสีขาวหรือสีขาวอมเทา ขอบแผลสีน้ำตาลเข้ม บางครั้งพบแผลมีสีเหลืองล้อมรอบ ถ้าโรครุนแรง จะเกิดแผลจำนวนมาก และขยายหรือลามติดกันเป็นแผลใหญ่ ใบเหลือง หลุดร่วงก่อนกำหนด ต้นจะโทรม ชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง นอกจากนี้อาจพบอาการของโรคได้บนกิ่งและก้านผล	1. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ควรปลูกชิดกันเกินไป เพื่อลดความชื้นในทรงพุ่ม 2. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวก เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 3. หลีกเลี่ยงการให้น้ำช่วงเวลาเย็น 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดส่วนที่เป็นโรค และเก็บใบที่ร่วงหล่นไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงปลูก ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณหรือข้างแปลง เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบโนมิล 50% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

4

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรครากเน่าและโคนเน่า (เชื้อรา <i>Sclerotium rolfsii</i>)	พริกแสดงอาการเหี่ยวอย่างรวดเร็ว บางครั้งพบใบที่อยู่ด้านล่างเปลี่ยนเป็นสีเหลือง หากอาการรุนแรงพริกจะยืนต้นตาย บริเวณโคนต้นพบเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรค มีลักษณะหยาบสีขาว ต่อมาเส้นใยของเชื้อจะรวมตัวเป็นเม็ดเล็ก ๆ สีขาว แล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มจนเกือบดำคล้ายเมล็ดผักกาด จึงมักเรียกว่าราเม็ดผักกาด โรคนี้พบได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของพริก	1. ควรไถพลิกดินตากแดด เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่อยู่ในดิน เนื่องจากเชื้อสาเหตุโรคสามารถมีชีวิตรอดอยู่ในดินได้นาน 2. ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ก่อนปลูก เพื่อปรับสภาพดิน 3. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี 4. จัดระยะปลูกให้เหมาะสม และทำค้างหรือซิงเชือกช่วยเมื่อต้นพริกล้มหรือกิ่งปรกดิน เพื่อให้โคนต้นโปร่ง แสงแดดส่องถึง ไม่ให้มีความชื้นสูง 5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นเป็นโรค ให้ถอนต้นและขุดดินบริเวณที่พบ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วรดดินในหลุมและบริเวณใกล้เคียง ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์บอกซิน 75% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลโคลฟอส-เมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีไทรไดอะโซล 24% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยรดสารทุก 5 วัน อย่างน้อย 2 ครั้ง เพื่อป้องกันเชื้อสาเหตุโรคแพร่ไปยังต้นข้างเคียง 6. หลังจากเก็บเกี่ยวพริกแต่ละรุ่น ควรกำจัดเศษซากพืชและวัชพืชในแปลงให้หมด เพื่อป้องกันการสะสมของเชื้อโรค 7. ทำความสะอาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

5

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	กระชาย	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคเหี่ยวหรือเหี่ยวงา (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i>)	อาการเริ่มแรก ใบแสดงอาการม้วนห่อ สีของใบซีด ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและแห้ง บริเวณโคนต้นมีอาการฉ่ำน้ำ ลำต้นเน่าหลุดออกจากเหง้าได้ง่าย และหักพับ แต่ไม่มีกลิ่นเหม็น หากตรวจดูที่ลำต้นจะพบส่วนของท่อลำเลียงน้ำและอาหาร มีสีน้ำตาลเข้ม เมื่อนำต้นมาตัดตามขวางแช่ในน้ำสะอาดประมาณ 5-10 นาที จะเห็นของเหลวสีขาวคล้ายน้ำมันไหลออกมา	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดิน และตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อโรคในดิน โดยใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านลงในแปลง หลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช 4. ใช้หัวพันธุ์ปลอดโรค 5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 6. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก 7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืชตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลับปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

6

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ขมิ้นชัน	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคเหี่ยวหรือเหี่ยวงา (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i>)	อาการเริ่มแรก ใบแสดงอาการม้วนห่อ สีของใบซีด ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและแห้ง บริเวณโคนต้นมีอาการฉ่ำน้ำ ลำต้นเน่าหลุดออกจากเหง้าได้ง่าย และหักพับ แต่ไม่มีกลิ่นเหม็น หากตรวจดูที่ลำต้นจะพบส่วนของท่อลำเลียงน้ำและอาหาร มีสีน้ำตาลเข้ม เมื่อนำต้นมาตัดตามขวางแช่ในน้ำสะอาดประมาณ 5-10 นาที จะเห็นของเหลวสีขาวคล้ายน้ำมันไหลออกมา	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดินและตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก 3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อโรคในดิน โดยใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านลงในแปลง หลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช 4. ใช้หัวพันธุ์ปลอดโรค 5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 6. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก 7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืชตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลับปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

7

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ดาวเรือง	ออกดอก-เก็บเกี่ยว	โรคดอกเน่า(เชื้อรา <i>Colletotrichum</i> sp.)	อาการเริ่มแรกกลีบดอกมีลักษณะฉ่ำน้ำ ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลจากปลายกลีบดอกไปหาโคนดอก แล้วเน่าลุกลามเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลทั้งดอก ดอกเสียคุณภาพ ถ้าเชื้อเข้าทำลายในระยะดอกตูม จะทำให้ดอกไม่บาน หากโรครุนแรงจะลุกลามสู่ต้นทำให้ต้นเน่าและยืนต้นตาย	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก อากาศมีความชื้นสูง เมื่อพบดอกเริ่มแสดงอาการของโรค ตัดดอกที่เป็นโรคออก นำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงปลูก ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณหรือข้างแปลง เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไดฟิโนโคนาโซล 25% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโลนิล 50% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน 2. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวก เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค
	แก้วมังกร	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคลำต้นจุดสีน้ำตาล และผลเน่า (เชื้อรา <i>Neoscytalidium dimidiatum</i>)	อาการเริ่มแรกที่กิ่ง หรือผลเป็นจุดสีเหลือง จากนั้นจะพัฒนาเป็นตุ่มนูนเล็ก ๆ สีน้ำตาล คล้ายสีสนิมเหล็ก ต่อมาแผลขยายใหญ่ พบจุดเล็ก ๆ สีดำซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อรา สาเหตุโรคที่บริเวณแผล บริเวณรอบแผลมีสีเหลือง เมื่ออาการรุนแรงแผลจะเน่า โดยถ้าเป็นกิ่งจะทำให้เนื้อเยื่อตรงแผลหลุดเห็นเป็นรู หรือเว้าแหว่ง สำหรับที่ผล ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลเน่า	1. เลือกใช้ต้นพันธุ์ที่ปลอดโรค 2. ลดการให้ปุ๋ยไนโตรเจน เนื่องจากเป็นพืชชอบน้ำ อาจทำให้พืชอ่อนแอเกิดโรคร่างขึ้น 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้น 4. ฉีดให้น้ำช่วงบ่ายหรือเย็น ให้เฉพาะช่วงเช้า เพื่อลดความชื้นสะสมในทรงพุ่ม 5. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตัดแต่งส่วนที่เป็นโรคอย่างระมัดระวังให้มีแผลน้อยที่สุด การตัดแต่งกิ่งควรตัดตรงส่วนที่เป็นรอยต่อของข้อระหว่างกิ่ง นำส่วนที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช โพรคลอราซ

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

8

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					45% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน + ไดฟิโนโคนาโซล 20% + 12.5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วต้น ทุก 5-7 วัน จำนวน 4 ครั้ง และพ่นอีกครั้งในระยะติดดอก โดยพ่นให้ทั่วต้น ทุก 7 วัน จำนวน 3 ครั้ง 6. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรค ไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง **** ควรหยุดพ่นสารก่อนการเก็บเกี่ยวอย่างน้อย 15 วัน
	มังคุด	พัฒนาผล-เก็บผลผลิต	1. โรคใบจุด (เชื้อรา <i>Pestalotiopsis flajisetula</i>)	อาการเริ่มแรกพบจุดแผลขนาดเล็กสีน้ำตาลบนใบ ต่อมาแผลขยายใหญ่ ขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน ขอบแผลมีสีม่วงเข้ม แผลเก่ามีสีน้ำตาลเทา มักพบส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราเป็นจุดสีดำ เล็ก ๆ เกิดกระจายบริเวณแผล หากเกิดโรคบนใบอ่อนจะทำให้ใบบิดเบี้ยวและไหม้ ถ้าการระบาดของโรครุนแรงมากจะทำให้ใบที่เป็นโรคร่วง อาการบนผล ทำให้เกิดแผลแห้งสีน้ำตาล กระทบต่อคุณภาพของผลมังคุด นอกจากนี้ อาจพบอาการของโรคได้ทั้งกิ่ง ก้าน ลำต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะต้นกล้า	1. ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง และกำจัดวัชพืชรอบโคนต้น เพื่อให้ อากาศ ถ่ายเท สะดวก เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์เบนดาซิม 50% WP อัตรา 10-20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

9

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. อาการเนื่อแก้วและยางไหล	เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระของผล เมื่อได้รับน้ำมากเกินไป มังคุดเกิดอาการเนื่อเป็นสีใส มีลักษณะฉ่ำน้ำอยู่ภายใน หรือพบน้ำยางสีเหลืองไหลอยู่ภายในผล และบางส่วนไหลออกมาภายนอกเห็นเป็นจุด ๆ บนเปลือก ถ้าอาการรุนแรงผิวเปลือกจะมีรอยร้าว	1. ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ และเพียงพอตามความต้องการน้ำของมังคุด โดยให้น้ำทุก 3 วัน ในกรณีที่ฝนไม่ตก แต่ถ้าฝนตกหนักควรระบายน้ำออกจากแปลงให้ได้มากที่สุดเพื่อไม่ให้มังคุดได้รับน้ำมากเกินไป 2. บำรุง รักษาต้นมังคุดให้มีความสมบูรณ์